

ในพระปรมາṇิไชยพระมหาชนัตริย์ ศาสตราจารย์ธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๐/๒๕๔๓

วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓

เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาสตราจารย์ธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณี
ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา

ประธานรัฐสภาเสนอคำร้องลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๓ ขอให้ศาสตราจารย์ธรรมนูญพิจารณา
วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ กรณีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด
ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาร่วม ๒๐๐ คน เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ นั้น ปรากฏว่า
คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการการเลือกตั้งให้บุคคลได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาเพียง
๑๗๒ คน ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา และมีความเห็นขัดแย้งกัน ๒ ฝ่าย คือ

ฝ่ายแรก ได้แก่ สมาชิกวุฒิสภานักวิชาการที่ครบวาระไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ เห็นว่า
วุฒิสภาต้องประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภา ๒๐๐ คน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง ดังนั้น
เมื่ออายุของวุฒิสภามีเดินสิ้นสุดลง จะต้องดำเนินการเลือกตั้งทั่วไปเพื่อให้ได้สมาชิกวุฒิสภาร่วม ๒๐๐ คน
ก่อน วุฒิสภากลุ่มนี้จึงจะปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญได้ และในระหว่างที่ดำเนินการเลือกตั้งได้สมาชิก
วุฒิสภามาได้ ๑๗๒ คน สมาชิกวุฒิสภากลุ่มนี้จึงไม่สามารถออกเสียงลงคะแนนได้ ตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๖๘

ฝ่ายที่สอง ได้แก่ สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ เห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้ง เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคห้า (๑) สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสมาชิกวุฒิสภาได้ทุกประการ เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกซึ่งรายภูรเลือกตั้ง จำนวนสองร้อยคน แต่มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง บัญญัติว่า ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ และยังไม่ได้มีการเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภารือนี้แทนในตำแหน่งที่ว่าง ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาก่อนที่มีอยู่ ดังนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภานี้ร้อยอีสิบสองคน จึงปฏิบัติหน้าที่และประกอบกันเป็นวุฒิสภาได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ แล้ว วุฒิสภานี้จะครบวาระเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ไม่มีอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๖๙ อีกต่อไป

ประธานรัฐสภาพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภา ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ สร้างความลับสนับสนุนในหมู่ประชาชนทั่วประเทศ ถือได้ว่า เป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ประกอบกับเป็นปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อการเลือกตั้งโดยตรง ดังนั้น เพื่อยุติปัญหาข้อโต้แย้งดังกล่าว ประธานรัฐสภาจึงอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาในวินิจฉัยในประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. ในระหว่างที่สมาชิกวุฒิสภารุดใหม่ได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบ ๒๐๐ คน นั้น การปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภารามนบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จะเป็นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานี้ที่ครบวาระไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๓ (ที่ถูกต้อง คือ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓) หรือสมาชิกวุฒิสภารุดใหม่ที่ได้รับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคห้า (๑)

๒. ถ้าสมาชิกวุฒิสภารุดใหม่ที่ได้รับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคห้า (๑) ต้องทำหน้าที่วุฒิสภารามนบัญญัติของรัฐธรรมนูญแล้ว หากสมาชิกวุฒิสภานี้ได้รับเลือกตั้ง ซึ่งไม่ครบ ๒๐๐ คน จะดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ประธานรัฐสภามีอำนาจเสนอคำร้องนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ ให้องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย”

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ บัญญัติให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องที่มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาในจังหวัด เมื่อประธานรัฐสภาเห็นว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และส่งเรื่องพร้อมความเห็นมา�ังศาลรัฐธรรมนูญ จึงเป็นกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และเป็นการเสนอคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๖ ดังนั้น ประธานรัฐสภาจึงมีอำนาจเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย และศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาในจังหวัด คำร้องดังกล่าวได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว กำหนดประเด็นพิจารณาในจังหวัดว่า

๑. สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งไม่ครบสองร้อยคนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง จะดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้หรือไม่

๒. ในระหว่างที่สมาชิกวุฒิสภาได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบสองร้อยคนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง การปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เป็นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๓ หรือสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบสองร้อยคน

ประเด็นที่หนึ่ง สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งไม่ครบสองร้อยคน จะดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้หรือไม่

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ หมวด ๖ รัฐสภา ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา บัญญัติองค์ประกอบของวุฒิสภาไว้ในมาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่งว่า “วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกซึ่งรายภูรเลือกตั้งจำนวนสองร้อยคน” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ และยังไม่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาพร不了ที่มีอยู่” หมายความว่า องค์ประกอบซึ่งเป็นเงื่อนไขในการเป็นวุฒิสภาซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญองค์กรหนึ่งนั้น ต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งรายภูรเลือกตั้งสองร้อยคน จะน้อยกว่าหรือเกินสองร้อยคนไม่ได้ เนื่องจากสมาชิกวุฒิสภาก็เป็นผู้แทนปวงชนชาไทย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ ด้วย เมื่อองค์ประกอบดังกล่าวครบถ้วนแล้ว วุฒิสภาจึงมีสถานะเป็นองค์กรที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง หากต่อมาตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาพรลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ และยังไม่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง จึงให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาพร不了ที่มีอยู่ได้ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคสอง ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๕ ที่บัญญัติว่า “การประชุมสภาผู้แทนราษฎรและ

การประชุมวุฒิสภาต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาระจะเป็นองค์ประชุม....” นั้น เป็นบทบัญญัติที่กำหนดจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะเป็นองค์ประชุม แต่การประชุมจะมีได้ต้องมีองค์กรที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ คือ วุฒิสภาที่ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งรายภูมิเลือกตั้งจำนวนสองร้อยคนก่อน จึงจะมีการประชุมซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของวุฒิสภาได้

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นองค์กรที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ บัญญัติให้เป็นผู้ควบคุม และดำเนินการจัด หรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ได้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามพระราชบัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๘๒ ในวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๘๓ และประกาศผลการเลือกตั้งว่า มีผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภานี้ร้อยยี่สิบสองคน ไม่ครบองค์ประกอบเป็นวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๑ วรรคหนึ่ง ซึ่งต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งรายภูมิเลือกตั้งจำนวนสองร้อยคน จึงไม่อาจปฏิบัติหน้าที่เป็นวุฒิสภาได้ แม้จำนวนผู้ได้รับการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งจะไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่รัฐธรรมนูญ บัญญัติให้มี ก็ไม่อาจดำเนินการประชุมได้ เพราะยังไม่ครบองค์ประกอบเป็นวุฒิสภา

ดังนั้น สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับการเลือกตั้งไม่ครบสองร้อยคน จึงไม่ครบองค์ประกอบเป็นวุฒิสภา ไม่อาจดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้

ประเด็นที่สอง ในระหว่างที่สมาชิกวุฒิสภาได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบสองร้อยคนการปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เป็นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลง เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๘๓ หรือสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบสองร้อยคน

เมื่อวินิจฉัยประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับการเลือกตั้งไม่ครบสองร้อยคน ไม่ครบองค์ประกอบเป็นวุฒิสภา และไม่สามารถดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้ จึงมีประเด็นต้องพิจารณาตามประเด็นที่สองเพียงว่า ในระหว่างที่สมาชิกวุฒิสภาได้รับเลือกตั้งยังไม่ครบสองร้อยคน การปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเป็นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๘๓ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ บทเฉพาะกาล มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม บัญญัติว่า “ให้สมาชิกวุฒิสภาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ จนกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาจะสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๗๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๗๕ หรือ..... ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลง ไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่” และวรรคห้า บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีเหตุให้สมาชิกภาพ

ของสมาชิกวุฒิสภาตามวาระຄสามสันติสุดลงพร้อมกันทั้งหมด ให้ดำเนินการให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ในคราวแรกดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีที่สมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงเมื่อครบสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ให้ดำเนินการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันก่อนวันครบสี่ปี ในกรณีเช่นนี้ ให้อายุของวุฒิสภาและสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกตั้ง เริ่มนับตั้งแต่วันที่สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาพตามวาระคสามสันติสุดลง (๒)...” ซึ่งเป็นการบัญญัติให้การเริ่มนับอายุของวุฒิสภาและสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาพตามรัฐธรรมนูญนี้อยู่ภายใต้เงื่อนไขของการดำเนินการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันก่อนวันครบสี่ปี ของการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาพตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสาม แต่ไม่ได้บัญญัติให้การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาพตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสาม อยู่ภายใต้เงื่อนไขของการดำเนินการเลือกตั้งดังกล่าวด้วย

กรณีตามคำร้องปรากฏว่า พระราชนูญฉีกให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพ พ.ศ. ๒๕๔๔ บัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพเป็นการทั่วไป ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ แต่สมาชิกวุฒิสภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม ได้รับพระมหากษัตริย์คุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ ครบสี่ปีในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๓ ดังนั้น การดำเนินการเลือกตั้งในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๓ จึงเป็นการเลือกตั้งภายในหกสิบวันก่อนวันครบสี่ปี แต่การที่มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม จึงได้สมาชิกวุฒิสภาพยังไม่ครบสองร้อยคนโดยมีข้อเท็จจริงต่อไปว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพใหม่ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๓ โดยมิได้มีการตราพระราชบัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพอีก การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพตามรัฐธรรมนูญนี้จึงยังไม่แล้วเสร็จ และไม่มีผลเปลี่ยนแปลงวันสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาพตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสาม เพราะเป็นการสิ้นสุดเมื่อครบสี่ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ซึ่งเป็นไปตามวาระของสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาพตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๕๓๕ สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาพตามมาตรา ๓๑๕ วรรคสาม จึงสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๓ แล้ว

การที่จะพิจารณาว่า สมาชิกวุฒิสภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๕ วรรคสาม ที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงแล้ว จะปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาพตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ในระหว่างยังมีสมาชิกวุฒิสภาพ ซึ่งรายภูรเลือกตั้งไม่ครบสองร้อยคนได้หรือไม่นั้น เห็นว่า บทเฉพาะกาลไม่ได้บัญญัติให้สมาชิกวุฒิสภาพ

ดังกล่าวปฏิหน้าที่ต่อไปได้ ดังเช่นที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑ วรรคสาม ให้คณะกรรมการตีพิพากษา ตำแหน่งแต่ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าคณะกรรมการตีที่จัดตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่ออายุของวุฒิสภาพลัสสันสุดลง พระมหากษัตริย์ จะได้ทรงตราพระราชบัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาพใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่อายุของวุฒิสภาพลัสสันสุดลง และวันเลือกตั้งต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๖๙ ให้สมาชิกวุฒิสภาพที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่อายุของวุฒิสภาพลัสสันสุดลงตามวรรคหนึ่ง ทำหน้าที่ต่อไปจนกว่าสมาชิกวุฒิสภาพที่ได้รับเลือกตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่” นั้น เป็นบทบัญญัติที่ใช้สำหรับกรณีที่อายุของวุฒิสภาพตามรัฐธรรมนูญนี้สิ้นสุดลง ซึ่งหมายความว่า วุฒิสภาพที่ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งรายภูรเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญนี้ แต่ไม่ได้หมายความรวมถึงสมาชิกวุฒิสภาพที่บทเฉพาะกาล มาตรา ๓๔ วรรคสาม บัญญัติให้คงเป็นสมาชิกวุฒิสภาพตามรัฐธรรมนูญนี้ สมาชิกวุฒิสภาพซึ่งสมาชิกภาพลั่นสุดลงเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ จึงไม่อาจอาศัยมาตรา ๓๑ วรรคสอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ดังนั้น เมื่อไม่มีบทเฉพาะกาล และไม่มีบทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญนี้ ให้สมาชิกวุฒิสภาพซึ่งสมาชิกภาพลั่นสุดเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป สมาชิกวุฒิสภาพดังกล่าวจึงไม่อาจปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาพตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในระหว่างที่ได้สมาชิกวุฒิสภาพยังไม่ครบสองร้อยคน

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า

๑. สมาชิกวุฒิสภาพที่ได้รับการเลือกตั้งมีจำนวนยังไม่ครบสองร้อยคนไม่อาจดำเนินการให้มีการประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาพตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ได้

๒. ในระหว่างที่สมาชิกวุฒิสภาพที่ได้รับเลือกตั้งมีจำนวนยังไม่ครบสองร้อยคน สมาชิกวุฒิสภาพที่สมาชิกภาพลั่นสุดลงเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่วุฒิสภาพตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ได้

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

นายโภเมน กัทรภิรมย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุนพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ພລໂທ ຈຸດ ອຕີເຣກ

ຕຸລາກາຮ່າລວິຫະຮົມນູ້ມູ

ນາຍສ້ອນນັ້ນຕໍ່ ສນຸທວັນຍີ

ຕຸລາກາຮ່າລວິຫະຮົມນູ້ມູ

ນາຍປັງຈຸບັນ ເນີມວັນຍີ

ຕຸລາກາຮ່າລວິຫະຮົມນູ້ມູ

ນາຍມົງຄດ ສະຫຼຸບ

ຕຸລາກາຮ່າລວິຫະຮົມນູ້ມູ

ນາຍສຸຈີຕ ບຸນຍັນການ

ຕຸລາກາຮ່າລວິຫະຮົມນູ້ມູ

ນາຍສຸຈິນດາ ຍາສຸනທຣ

ຕຸລາກາຮ່າລວິຫະຮົມນູ້ມູ

ນາຍສຸວິທຍ໌ ຂື່ຽງພໍ

ຕຸລາກາຮ່າລວິຫະຮົມນູ້ມູ

ນາຍອິນນັ້ນຕໍ່ ເກຕຸວງທີ

ຕຸລາກາຮ່າລວິຫະຮົມນູ້ມູ

ນາຍອິສສະ ນິຕິທັນທີປະກາດ

ຕຸລາກາຮ່າລວິຫະຮົມນູ້ມູ

ນາຍອຸຮະ ພວັງອ້ອມກລາງ

ຕຸລາກາຮ່າລວິຫະຮົມນູ້ມູ